

PUHETIETEIDEN LAITOS

Fonetikan koulutus

Fonetikka (yleinen linja) on ensisijaisesti normaaliin puheeseen keskittyvä oppiaine, joka tarkastelee kielellisen viestin välittymistä puheena, puheen äänteellisiä ominaisuuksia sekä kielen ja puheen suhdetta. Fonetikka tarkastelee sekä kielellisten että ei-kielellisten tekijöiden ilmenemistä puheen tuoton, akustiikan ja havaitsemisen tasolla. Yleisellä fonetiikalla on sovelluksia mm. kielenopetuksen, puheteknologian, lapsen kielenkehityksen, kielitieteen, psykologian, logopedian, aivotutkimuksen, sosiaalitieteiden, juridiikan, semiotiikan ja yleensä kommunikaatiotutkimuksen, historian ja ihmisen evoluutiotutkimuksen piirissä. Opiskelussa on keskeisellä sijalla tutkimuksellisten valmiuksien hankkiminen.

Jos fonetiikka on pääaineena, sivuaineiksi sopivat esimerkiksi eri kieliaineet, kielitekniologia, psykologia, yleinen kielitiede, logopedia, erityispedagogiikka ja muut kasvatustieteelliset aineet. Puheteknologiasta kiinnostuneelle opiskelijalle sopiva sivuaine on kielitekniologia. Puhe- ja kielitekniologian alalla toimii useiden laitosten ja korkeakoulujen yhteistyönä perustettu valtakunnallinen kielitekniologian opetuksen verkosto (KIT). Puhetieteiden laitos kuuluu verkostoon ja kaikilla fonetiikan opiskelijoilla on oikeus sen antamaan opetukseen. Fonetikalla on liittymäkohtia myös audiologiaan, fysiologiaan, viestintään ja teknisiin tieteisiin, erityisesti Teknillisen korkeakoulun akustiikkaan. Fonetikan yleinen linja ja puheviestinnän linja voivat sisältyä samaan

tutkintoon. Fonetikka pääaineenaan valmistuvat sijoittuvat ammatillisesti hyvin. Puhetta ja kieltä käsitteleviä opintoja sopivasti yhdistelemällä voi pätevyitä puheen asiantuntijaksi, jolla korkeakouluvirkojen lisäksi on mahdollisuuksia useilla humanistisilla ja uusilla teknisillä aloilla.

Sivuaineena fonetiikka tarjoaa puheen tuottamista ja havaitsemista koskevaa tietoa ja teknistä osaamista esimerkiksi kielten opettajiksi aikoville, kieliaineiden, kielitekniologian ja yleisen kielitieteen sekä psykologian opiskelijoille, mutta siitä on hyötyä myös useilla sovellusaloilla.

Humanististen tieteiden kandidaatin tutkinto (180 op) koostuu fonetiikan (yleisen linjan) perus-opinnoista (25 op) ja aineopinnoista (45 op), kieli- ja viestintäopinnoista (vähintään 10 op), tieto- ja viestintäteknikan opinnoista (5 op), sivuaineopinnoista, joihin tulee sisältyä ainakin yksi perusopintokokonaisuus (25 op) sekä vapaista opinnoista. Pääaineen opintoihin on integroitu 2 op:n laajuiset HOPS-opinnot.

Filosofian maisterin tutkinto (120 op) koostuu fonetiikan (yleisen linjan) syventävistä opinnoista (40 op) ja pro gradu -tutkielmasta (40 op) sekä sivuaine- ja muista opinnoista. Pääaineen opintoihin on integroitu 1 op:n laajuiset HOPS-opinnot.

<p>Uusi tutkinto Perusopinnot 25 op Puhetieteiden perusteet 6 op</p> <p>FP1. Fonetikan perusteet PP1. Puheviestinnän perusteet LPT4. Logopedian perusteet FP2. Fonetikan metodiopinnot ja tv-taidot 6 op</p> <p>Puhe ja ääni 5 op</p> <p>FP3. Puheen tuottamisen perusteet LPT5. Ääni ja äänenlaatu FP4. Puheen havaitsemisen perusteet FP5. Puheakustiikan perusteet 3 op FP6. Fonetikan hyödyntämismahdollisuudet ja työelämään orientoituminen 5 op</p>	<p>Vanha tutkinto Vfo100 Perusopinnot, fonetiikka, yleinen linja 20/15 ov 464500 Vfo101 Puoliarvosana 10 ov 464542 Perusopintojen osittaisten (esim. 5-10 ov) suoritustensuosittelavasta kokoamisesta on syytä sopia erikseen.</p> <p>Vfo110 Fonetikan johdanto-opinnot 5 ov 464501 Vfo111 Fonetikan peruskurssi 1 ov 464502 Cyk110 Yleisen kielitieteen peruskurssi 2ov Ks. Yleinen kielitiede. Vfp111 Puheviestinnän johdantokurssi 1 ov Ks. Puheviestinnän linja. Vfo114 Foneettinen kirjoitus ja auditiivinen diskriminaatio 1 ov 464505 Vfo120 Fonetikan osa-alueet 5 ov 464506 Vfo121 Johdanto puheen akustiikkaan 1 ov 464507 Vfo122 Puheen tuottamisen perusteet 1 ov 464508 Edellyttää opintojaksojen Vfo111 ja</p>
--	---

<p>Aineopinnot 45 op FA1. Puheen välittyminen 6 op FA2. Puheen ja kielen suhde 10 op FA3. Sovellusalueita tai projektityöskentelyä ja työelämään orientoituminen 1 op FA4. Proseminaari 4op FA5. Kokeellinen työskentely ja metodit 7 op FA6. Tutkielma 6 op</p>	<p>Vfo121 suorittamista Lfo125 Ääni ja äänenlaatu 1 ov 444593 Ks. Logopedia. Vfo125 Puheen havaitseminen 1,1 ov 464511 Vfo126 Fonetikan sovellukset 1 ov 464522 Vfo130 Fonetikan metodiset perusteet 5 ov 464512 Vfo131 Kokeellisen fonetiikan johdantokurssi 1 ov 464513 Vfo133 Menetelmäkurssi 2 ov 464515 Vfo135 Tietokonetyöskentelyyn ja ohjelmien käyttöön harjaantuminen 2 ov 464531 Vfo140 Fonetikka kielentutkimuksessa ja -opetuksessa 5 ov 464517 Vfo141 Fonetikka kielentutkimuksessa 1 ov 464518 Vfo142 Suomen kielen fonetiikka ja fonologia 1 ov 464519 Vfo143 Erityiskielen fonetiikka 1 ov 464520 Vfo144 Johdanto kielenopetuksen fonetiikkaan 1 ov 464521 Vfo145 Foneettiset normit 1 ov 464566</p> <p>Vfo200 Aineopinnot 20/15 ov 464523 Vfo210 Seminaarityöskentely 5 ov 464524 Vfo211 Proseminaari 3 ov 464525 Vfo212 Kirjallisuusseminaari 2 ov 464526 Vfo220 Ongelmakohtainen tai projektityöskentely 3/5 ov 464527 Fonetikan pääaineopiskelijoille pakollinen 2 ov:n osasuoritus on Lfo143 Puhe- ja videoaineistojen notaatio (ks. Logopedia).</p> <p>Aineopintojen fonetiikka Valitaan kaksi 5 ov:n kokonaisuutta kohdista Vfo230, Vfo240 ja Vfo250, kuitenkin siten, että fonetiikan pääaineopiskelijoiden on sisällytettävä opintojakso Lfo121 Logopedian peruskurssi (2 ov; ks. Logopedia) johonkin valitsemaansa kokonaisuuteen.</p> <p>Vfo230 Puheen kielelliset perusteet 5 ov 464528 Seuraavista suoritetaan valinnaisesti 5 ov: Vfo231 Fonologia 1 ov 464529 Vfo232 Kielenopetuksen fonetiikkaa 1–2 ov 464530 Vfo238 Prosodiikka 1-2 ov 464536 Vfo233 Kielentutkimuksen fonetiikkaa 1-2 ov 464532 Vfo234 Äänteellinen muuttuminen 1 ov 464534 Vfo237 Fonetikan erityisongelma-alue 1-2 ov 464538 Vfo240 Puheen välittymisprosessit 5 ov 464540 Seuraavista suoritetaan valinnaisesti 5 ov: Vfo235 Puheen havaitseminen 2, 1–2 ov 464535 Vfo261 Puheen akustiikka 2, 1–2 ov 464539 Vfo241 Psykologivistiikan perusteet 1-2 ov 464541 Vfo242 Puheen tuottaminen 1–2 ov 464543 Vfo243 Puheen neuraaliset ja biologiset perusteet 1–2 ov 464545 Vfo244 Sosiofonetiikka 1 ov 464547</p>
---	---

<p>Syventävät opinnot 80op FS1. Metodiopinnot 7 op FS2. Oma kohdealue 12 op</p> <p>Puheteknologia 1 (9 op. kieli-, puhe- ja käännösteknologian maisteriohjelmassa pakollisia) Puhesynteesin jatkokurssi 3 op Puhesovellusten evaluointi 3 op Puheen analyysi 3 op</p> <p>Puheteknologia 2 (vapaavalintaisia kieli-, puhe- ja käännösteknologian maisteriohjelmassa) Puhekorpuukset</p> <p>FS3. Fonetiiikan nykysuuntaukset 10 op FS4. Seminaari 5 op FS5. Harjoittelu 6 op FS6. Pro gradu -tutkielma 40 op</p>	<p>Vfo245 Idiolektinen ja forensinen fonetiikka 1-2 ov 464548 Lfo112 Lapsen äänteellinen kehitys 1–2 ov 444592 Ks. Logopedia. Vfo247 Paleofonetiikka 1 ov 464552</p> <p>Vfo250 Puheteknologiset sovellukset 5 ov 464533 Puheteknologiset opinnot suoritetaan osittain Valtakunnallisen kieliteknologian opetuksen verkoston kautta. Tarjolla ovat ainakin seuraavat kurssit: Vfo251 Puhesynteesi 2–3 ov Vfo252 Puheentunnistuksen perusteet 2 ov Vfo253 Puheen analyysi 1–2 ov Vfo254 Puhekorpuusten käsittely 2 ov</p> <p>Vfo300 Syventävät opinnot 20 ov 464556 Vfo310 Seminaarityöskentely 5 ov 464557 Vfo311 Metodiseminaari 2 ov 464558 Vfo312 Metodikuulustelu 1 ov 464559 Vfo313 Seminaari 2 ov 464560 Vfo320, Vfo330, Vfo340 ja Vfo350 Vfo320 Puheen kielelliset tekijät 5 ov 464561 Vfo330 Puheen prosessit 5 ov 464562 Vfo340 Fonetiiikan sovellukset 5 ov 464563 Vfo350 Puheteknologiset sovellukset 2, 5 ov Fonetiiikan syventäviin opintoihin voi sopimuksen mukaan sisällyttää opintoja suomen kielen 'Kielellinen viestintä' -kokonaisuudesta (ks. Suomen kieli), yleisen kielitieteen Viestintäkokonaisuudesta (ks. Yleinen kielitiede) sekä kieliteknologiasta (ks. Kieliteknologia). Vfo800 Pro gradu –tutkielma 20 ov 464564</p>
--	---